

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.5.18.2015.MO

**Pani
Agata Krupska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Dobrzyniewie Dużym
ul. Białostocka 23
16-002 Dobrzyniewo Duże**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 lit. a tiret 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

- 1) Katarzyna Kuprianowicz-Spirydonow – główny specjalista (leg. sł. nr 22/2015),
- 2) Małgorzata Osipowicz – główny specjalista (leg. sł. nr 21/2015)

(upoważnienie do przeprowadzenia kontroli Nr 1/2015, znak PS.I.431.5.18.2015.MO, z dnia 16 października 2015 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Katarzynę Mularz – Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego), w dniach 5-6 listopada 2015 r. przeprowadzili kontrolę w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym, ul. Białostocka 23, 16-002 Dobrzyniewo Duże (zwanym dalej GOPS, Ośrodkiem), w zakresie pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, prowadzonej przez asystenta rodziny, w okresie od dnia 01.01.2014 r. do dnia przeprowadzenia kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie ocenia się pozytywnie.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielali: p. Agata Krupska – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym oraz p. Justyna Dobrogowska – asystent rodziny, zatrudniony w ww. Ośrodku.

Kontrolę wpisano do książki kontroli GOPS pod pozycją numer 1/2015.

Oceny skontrolowanej działalności dokonano na podstawie następujących ustaleń:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym realizuje zadania dotyczące wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zawarte w:

- Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym, przyjętym uchwałą Nr XXXIII/183/13 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 14 czerwca 2013 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie zatwierdzenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym,
- Zarządzeniu Nr 2/2013 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym z dnia 14 czerwca 2013 r. w sprawie zmian do Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym.

Kierownik GOPS, zarządzeniem Nr 3/2014 z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia procedury nadzoru, kontroli, współpracy oraz działań podejmowanych na rzecz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny i pracownika socjalnego, określił m.in. organizację pracy

z rodziną, zadania asystenta rodziny, działania podejmowane na rzecz rodzin objętych wsparciem asystenta, procedurę sporządzania dokumentów pracy z rodziną i ich przechowywania. Do ww. zarządzenia dołączono wnioski o przydzielenie asystenta rodziny, zgoda na podjęcie współpracy rodziny z asystentem, wstępna analiza sytuacji rodziny, analiza sytuacji szkolnej i wychowawczej dziecka, plan pracy z rodziną i jego aktualizacja, dziennik wizyt w środowisku rodzinnym, miesięczny harmonogram pracy z rodziną, okresowa ocena sytuacji rodziny, sprawozdanie półroczne z pracy asystenta z rodziną, wnioski do Kierownika Ośrodka o zakończenie objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny, opinia do sądu.

akta kontroli str. 17-92

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym zatrudniano dwóch asystentów rodziny, w następujących okresach:

1) asystent rodziny I

- od 01.05.2014 r. do 31.12.2014 r. - asystent rodziny wykonywał pracę w ramach umowy o świadczenie usług, zawartej 02.05.2014 r., do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, ponownie zatrudniony
- od 04.05.2015 r. do dnia kontroli – asystent rodziny pracuje w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy, zgodnie z umową z 04.05.2015 r. obowiązującą do 31.12.2015 r.

2) asystent rodziny II

- od 02.01.2015 do 30.04.2015 r. - asystent rodziny zatrudniony był na podstawie porozumienia zmieniającego warunki pracy z 02.01.2015 r. wprowadzającego zmiany w umowie o pracę z 01.02.2013 r., zawartej na czas nieokreślony, dotyczącej rodzaju umówionej pracy – powierzono wykonywanie obowiązków asystenta rodziny w wymiarze czasu pracy ½ etatu; obecnie korzysta z urlopu wychowawczego.

Obaj asystenci rodziny posiadają kwalifikacje oraz spełniają warunki, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit a oraz pkt 2, 3, 4 ww. ustawy.

Praca asystentów rodziny nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy Dobrzyniewo Duże (art. 17 ust. 3 ustawy). Asystenci nie prowadzili postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę (art. 17 ust. 4 ustawy) – jako potwierdzenie do kontroli przedłożono zakresy obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień z 02.01.2015 r. oraz 04.05.2015 r.

Zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień asystentów rodziny zatrudnionych w GOPS w Dobrzyniewie Dużym jest zgodny z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Asystent rodziny realizuje w szczególności zadania określone w art. 15 ust. 1 ww. ustawy.

Asystenci rodziny podnosili swoje kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach i samokształcenie, zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy. W okresie objętym kontrolą asystenci rodziny uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- 13-15.03.2014 r. – Kurs „Asystent Rodziny” zorganizowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku w ramach projektu Bądź aktywny, bądź najlepszy”,
- 15.07.2015 r. – warsztat pn. „Elementy dialogu motywacyjnego w pracy asystenta rodziny” zorganizowany przez ROPS w Białymstoku,
- 24-26.02.2015 r. – „Metodyka pracy asystenta rodziny”, szkolenie zorganizowane przez ROPS w Białymstoku w ramach projektu Bądź aktywny, bądź najlepszy”,
- 16-18.02.2015 r. – „Sposoby negocjacji i radzenia sobie z psychomanipulacją”,
- 20.01.2015 r. – „O prawie i praktyce realizacji funkcji asystenta rodziny”, zorganizowane przez „Atelier” – Centrum Profilaktyki i Reedukacji Rodziców w Krakowie.

Asystenci rodziny korzystali również z literatury z zakresu pracy z rodziną oraz ze stron internetowych poświęconych tej problematyce.

akta kontroli str. 97-98, 108-110.

Podczas kontroli sprawdzono akta dwóch losowo wybranych rodzin objętych pracą asystenta rodziny.

Po przeanalizowaniu ww. akt ustalono, że Kierownik GOPS w Dobrzyniewie Dużym niezwłocznie, po otrzymaniu wniosku od pracownika socjalnego, po przeprowadzeniu w tej rodzinie wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.) i analizie sytuacji rodziny, przydzielał asystenta rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny.

W dokumentacji prowadzonych spraw znajdują się również:

- zgoda rodziny na podjęcie współpracy z asystentem rodziny (zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy),
- plan pracy z rodziną (zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy) i jego aktualizacje opracowane z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym – opatrzone stosownymi podpisami,
- okresowe oceny sytuacji rodzin, sporządzane zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy,
- dokumentacja dotycząca pracy z rodziną: karta informacyjna dotycząca rodziny (zawierająca opis składu rodziny, sytuacji mieszkaniowej, zdrowotnej, sytuacji szkolnej dzieci, sytuacji rodziny), notatki służbowe, dziennik wizyt w środowisku, miesięczny harmonogram pracy z rodziną, wniosek asystenta rodziny i pracownika socjalnego do kierownika GOPS w Dobrzyniewie Dużym o zakończenie objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny.

akta kontroli str. 93-96

Stwierdzono, że dokumentacja w zakresie pracy z rodziną, asystent rodziny prowadzi zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zarządzeniem Kierownika GOPS z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia procedury nadzoru, kontroli, współpracy oraz działań podejmowanych na rzecz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny i pracownika socjalnego.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania, zgodnie z art. 14 ww. ustawy.

Z ustaleń kontroli wynika, że w 2014 r. pracownicy socjalni wnioskowali o przydzielenie asystenta 11 rodzinom, natomiast w 2015 r. - 10.

akta kontroli str. 100, 106

Asystent rodziny zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej korzystał z dostępu do danych osobowych znajdujących się w zbiorach Ośrodka oraz prawa do ich przetwarzania w zakresie niezbędnym do realizacji przydzielonych obowiązków służbowych. Występował również do organów władzy publicznej, organizacji oraz instytucji o udzielenie informacji, w tym zawierających dane osobowe, niezbędnych do udzielenia pomocy, tj.:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Białymstoku (informacje o sytuacji emocjonalnej dziecka; uwarunkowaniach psychologicznych),
- placówki oświatowe z terenu gminy i poza nią (Szkoła Podstawowa w Odrubnikach, Pogorzałkach, Chraślach, Publiczne Gimnazjum w Dobrzyniewie Dużym, Zespół Szkół nr 11 i 16 w Białymstoku - informacje dotyczące współpracy rodziców ze szkołą, funkcjonowania dziecka w środowisku rówieśników, sytuacji edukacyjnej i wychowawczej dziecka).

Z wyjaśnień kierownika Ośrodka wynika, że w okresie objętym kontrolą asystent rodziny:

- korzystał z prawa do ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych, zgodnie z art. 16 ust. 3 ww. ustawy, m. in.: policji, kuratora sprawujących nadzór nad rodziną,
- korzystał ze wsparcia administracji rządowej i samorządowej oraz innych podmiotów specjalizujących się w działaniach na rzecz rodziny, tj. szkoły (współpraca z psychologiem i pedagogiem szkolnym, wychowawcą klasy, do której uczęszczają dzieci z rodziny objętej opieką asystenta rodziny), sądu, policji (pozyskiwanie informacji dotyczących rodzin), od członków Zespołu Interdyscyplinarnego jeśli w rodzinie prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”, zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy.

akta kontroli str. 102

W związku z pozytywną oceną wykonywania przez GOPS w Dobrzyniewie Dużym zadań w zakresie pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej prowadzoną przez asystenta rodziny, w okresie od 01.01.2014 r. do dnia kontroli, nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Na podstawie § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) informuję, że może Pani złożyć zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z-ca Dyrektora Wydziału
Polityki Społecznej
/-/

Katarzyna Mularz

Kontrolerzy:

1. Katarzyna Kuprianowicz-Spirydonow – główny specjalista - /-/
2. Małgorzata Osipowicz – główny specjalista - /-/